

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА
БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»**

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
галузі знань 07 Управління та адміністрування
Кваліфікація: Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ТДАТУ

Голова вченої ради д.т.н., професор Володимир КЮРЧЕВ
(протокол № 8 від 24.05.2021 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01.07.2021 р.

Ректор ТДАТУ д.т.н., професор Володимир КЮРЧЕВ
(наказ № 109-ОД від 03.06.2021 р.)

Мелітополь, 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Гарант освітньої-професійної програми

_____ к.е.н., доцент Галина ГРИЦІЄНКО

04.06.2021 р.

Декан факультету економіки та бізнесу

_____ д.н.держ.упр., доцент Ганна ОРТИНА

04.06.2021 р.

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ к.т.н., доцент Олександр ЛОМЕЙКО

04.06.2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму розроблено відповідно до Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (Наказ МОНУ від 13.11.2018 р. №1243), оновлено з ініціативи гаранта освітньої програми у зв'язку з необхідністю періодичного перегляду.

Розробники освітньо-професійної програми:

Грицаєнко Галина Іванівна – гарант освітньо-професійної програми, керівник проєктної групи, кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Болтянська Лариса Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Лисак Оксана Іванівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Педченко Ганна Павлівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Топалов Микола Андрійович – менеджер з продажів ТОВ «Агро-Сервіс»

Сур Артем Олексійович – здобувач ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (академічна група 11 ПТ)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Карпенко Андрій Володимирович – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та митної справи Національного університету «Запорізька політехніка»

Коломієць Вікторія Миколаївна – доктор економічних наук, доцент Мелітопольського інституту державного і муніципального управління Класичного Приватного Університету

Сиротюк Ганна Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент Львівського національного аграрного університету

Зеваченкова Олена Едуардівна – приватний підприємець ФОП «Зеваченкова»

Мараховський Микола Анатолійович – приватний підприємець ФОП «Мараховський М.А.»

Розглянуто на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 9 від 30 квітня 2021 р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № 11 від 24 травня 2021 р.

1. Профіль освітньо-професійної програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень Кваліфікація – бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (Bachelor in Business, Commerce and Stock Exchanges)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів, ЄКТС термін навчання – 3 роки 10 місяців (на основі повної загальної середньої освіти)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію від 20.06.2018 р. УД №08005314 дійсний до 01 липня 2023 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень; QF for ENEA – перший цикл, EQF for LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти або освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, у тому числі за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2021 – 30.06.2025
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-business/teaching/educational-programs/#to-main
2. Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі управління та адміністрування, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	
3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань)	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування.
Орієнтація програми	Освітньо-професійна

<p>Основний фокус програми</p>	<p>Спеціальна, в галузі 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».</p> <p>Ключові слова: підприємництво, торгівля, біржова діяльність, економіка підприємства, товарознавство, бізнес-проекування</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програму орієнтовано на глибоку спеціальну професійну підготовку сучасних аналітиків, підприємців, товарознавців, фахівців у сфері захисту прав споживачів, ініціативних та здатних до швидкої адаптації до сучасного бізнес-середовища. Враховує сучасні вимоги до вирішення практичних питань. Формує фахівців з новим перспективним способом мислення, здатних застосовувати існуючі методи дослідження.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Випускники здатні виконувати професійну роботу в різних підрозділах підприємств та організацій усіх форм власності та організаційно-правових форм (комерційні, некомерційні, державні, муніципальні тощо) у якості керівників, керівників структурних підрозділів або виконавців різноманітних служб апарату управління; в органах державного та місцевого самоврядування; на підприємствах малого та середнього бізнесу, що створені за власною ініціативою; в науково-дослідницьких організаціях, пов'язаних з вирішенням управлінських проблем; в установах системи вищої освіти.</p> <p>Випускники можуть працювати на посадах (регламентуються Національним класифікатором професій ДК 003:2010):</p> <p>1314 Директор (керівник) малої торговельної фірми; 1314 Керуючий магазином; 1314 Комерсант; 1451 Менеджер (управитель) в торгівлі транспортними засобами; 1452 Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі; 1453.1 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі побутовими товарами та їх ремонті; 1453.2 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі непродовольчими товарами; 1454 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами; 1456 Менеджер (управитель) систем харчової безпеки; 1475.4 Менеджер (управитель) з маркетингу; 149 Менеджери (управителі) в інших</p>

	<p>видах економічної діяльності; 1493 Менеджери (управителі) систем якості; 1493 Менеджер (управитель) систем якості в державному управлінні; 1499 Менеджери (управителі) в інших видах економічної діяльності; 3152 Інспектор з контролю якості продукції; 341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі; 3411.1 Брокер торговий; 3411.1 Дилер торговий; 3415 Технічні та торговельні представники; 3415 Агент комерційний; 3415 Агент торговельний; 3415 Комівояжер; 3415 Представник торговельний; 3415 Торговець комерційний; 3415 Торговець промисловий; 3415 Торговець роз'їзний; 3415 Торговець технічний; 3416 Закупник; 3417 Оцінювачі та аукціоністи; 3417 Аукціоніст (ліцитатор); 3417 Оцінювач; 3417 Оцінювач-експерт; 3419 Інші фахівці в галузі фінансів і торгівлі; 3419 Інспектор торговельний; 3419 Інспектор-товарознавець; 3419 Товарознавець; 3421 Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів; 3421 Торговельний брокер (маклер); 3422 Агенти з клірингу (обмінних товарних операцій) та експедиції; 3422 Агент з митного оформлення; 3422 Агент з передачі вантажу на прикордонній станції (пункті); 3422 Експедитор; 3422 Експедитор транспортний; 3429 Агенти з комерційних послуг та торговельні брокери; 3429 Ревізор комерційний; 3429 Торговець (обслуговування бізнесу та реклами); 3436.1 Помічники керівників підприємств, установ та організацій; 3436.2 Помічники керівників виробничих та інших основних підрозділів; 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління; 4131 Агент з постачання; 5220 Продавець непродовольчих товарів; 5220 Продавець продовольчих товарів; 5220 Продавець-консультант.</p>
<p>Продовження освіти</p>	<p>Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (НРК України – 7 рівень, FQ ENEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень), а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.</p>
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Студентоцентроване навчання на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle. Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, навчальних та</p>

	<p>виробничих практик, виконання курсових робіт, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, дистанційної самопідготовки на освітньому порталі, консультацій з викладачами.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з кожної дисципліни здійснюється на основі проведення кредитно-модульних контрольних заходів, які включають поточний, підсумковий модульний та семестровий контроль знань.</p> <p>Об'єктом оцінювання знань здобувачів є програмний матеріал дисципліни різного характеру та рівня складності.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти відбувається шляхом перевірки умінь та навичок самостійного виконання завдань, що були видані викладачем.</p> <p>Після кожного змістового модуля з дисципліни проводиться підсумковий модульний контроль згідно до плану-графіку.</p> <p>Семестровий контроль (екзамен) проводиться з метою узагальнення та систематизації знань, які отримані під час вивчення дисципліни і передбачає перевірку розуміння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.</p> <p>Кожна навчальна дисципліна, незалежно від загальної кількості годин та кількості модулів, оцінюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>Після завершення семестрового контролю з дисципліни оцінка здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни за 100-бальною шкалою переводиться у національні оцінки («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно») та оцінки ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»).</p> <p>Диференційований залік за 100-бальною шкалою переводиться у національні оцінки («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно») та оцінки ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»).</p> <p>Форми організації навчання, які не входять до складу дисципліни окремими модулями (курсова робота, навчальна або виробнича практики) також оцінюються за 100-бальною шкалою. Звіт з</p>

	навчальної та виробничої практик прилюдно захищається здобувачем (з диференційованою оцінкою).
6. Програмні компетенції	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>

<p>Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>ФК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>ФК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>ФК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>ФК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>ФК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ФК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності</p>	<p>РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>РН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.</p> <p>РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та</p>

розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

РН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

РН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

РН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

РН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

РН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

РН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

	<p>РН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</p> <p>РН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.</p> <p>РН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.</p> <p>РН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.</p>
Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти	<p>РН 21. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері підприємницької діяльності.</p> <p>РН 22. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>РН 23. Вміти готувати презентаційні матеріали за результатами досліджень.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні корпуси ТДАТУ, навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання, точки бездротового доступу до мережі Internet, наукова бібліотека ТДАТУ, гуртожитки, соціально-побутова інфраструктура відповідає вимогам та потребі
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт (режим доступу: http://www.tsatu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наукова бібліотека ТДАТУ (режим доступу: http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka). Електронний інституційний репозитарій elarTSATU - (режим доступу: http://elar.tsatu.edu.ua). Електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі Moodle (режим доступу: http://op.tsatu.edu.ua). Методичні кабінети кафедр. Сайт факультету економіки та бізнесу (режим доступу: http://www.tsatu.edu.ua/economy)

	<p>http://feb.tsatu.edu.ua/), сайт кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (режим доступу: http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-business/), сайти кафедр, точки бездротового доступу до мережі Інтернет; наявність доступу до баз даних Scopus та Web of Science, необмежений доступ до мережі Інтернет.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного» (режим доступу : http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/223.pdf) та «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ТДАТУ» (режим доступу : http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/ilovepdf_merged-4.pdf). Можливість перезарахування кредитів у межах кредитно-трансферної системи на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та закладами вищої освіти України (режим доступу: http://www.tsatu.edu.ua/akademichna-mobilnist/)</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Можлива реалізація програм подвійного диплому, програм стажування та наукове співробітництво на основі двосторонніх договорів між ТДАТУ та навчальними закладами Німеччини, Польщі, Франції, США, Китаю, Білорусі, Болгарії, Казахстану, Угорщини та інших країн (режим доступу: http://www.tsatu.edu.ua/vmz/partnery-universytetu/)</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Можливе у межах ліцензійного обсягу спеціальності після вивчення курсу української мови</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>Обов'язкові компоненти ОПП</i>			
ОК 1	Українська мова (УМ)	4	диф. залік
ОК 2	Іноземна мова (ІМ)	3 + 3	2 диф. заліка
ОК 3	Філософія (Ф)	4	екзамен
ОК 4	Економічна теорія (ЕТ)	4	екзамен
ОК 5	Безпека життєдіяльності та охорона праці (БЖ та ОП)	4	диф. залік
ОК 6	Вища математика (ВМ)	4	диф. залік
ОК 7	Домашня економіка (ДЕ)	4	екзамен
ОК 8	Регіональна економіка (РЕ)	5	екзамен
ОК 9	Менеджмент (МН)	5	екзамен
ОК 10	Товарознавство (Т)	5	екзамен
ОК 11	Інформаційні системи і технології в економіці (ІСТЕ)	5	екзамен
ОК 12	Фізичне виховання (ФВ)	4	4 диф. заліки
<i>Всього за циклом загальної підготовки</i>		54	9 диф. заліків, 7 екзаменів
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>Обов'язкові компоненти ОПП</i>			
ОК 13	Статистика (С)	4	екзамен
ОК 14	Статистика КР (С КР)	1	диф. залік
ОК 15	Економіка природокористування (ЕПК)	4	диф. залік
ОК 16	Маркетинг (МК)	4	екзамен
ОК 17	Підприємницьке право (ПП)	3	екзамен
ОК 18	Економіка підприємства (ЕП)	4	екзамен
ОК 19	Основи підприємництва (ОП)	4	екзамен
ОК 20	Торговельне підприємництво (ТП)	3	екзамен
ОК 21	Бухгалтерський облік (БО)	5	екзамен
ОК 22	Аналіз господарської діяльності (АГД)	4	екзамен
ОК 23	Податкова система (ПС)	4	екзамен
ОК 24	Інвестування (ІНВ)	4	екзамен

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 25	Організація і планування (ОіП)	5	екзамен
ОК 26	Бізнес-проектування (БП)	4	екзамен
ОК 27	Бізнес-проектування КР (БП КР)	1	диф. залік
ОК 28	Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків (ОГР ОР)	3	екзамен
ОК 29	Біржова справа (БС)	3	екзамен
ОК 30	Лідерство і партнерство в бізнесі (ЛПБ)	4	екзамен
ОК 31	Оптимізаційні методи і моделі (ОММ)	5	екзамен
ОК 32	Економіка і організація інноваційної діяльності (ЕОІД)	4	екзамен
ОК 33	Економіка і організація торгівлі (ЕОТ)	4	екзамен
ОК 34	Економіка підприємства / Економіка і організація торгівлі КР (ЕП КР/ЕОТ КР)	1	диф. залік
ОК 35	Електронна комерція (ЕК)	4	екзамен
ОК 36	Захист прав споживачів (ЗПС)	3	диф. залік
ОК 37	Зовнішньо-економічна діяльність суб'єктів господарювання (ЗЕДСГ)	3	диф. залік
ОК 38	Комп'ютерні інформаційні системи в обліку (КІСО)	5	екзамен
ОК 39	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (ІМ ПС)	3 + 3 + 3 + 3	3 диф. заліки, екзамен
ОК 40	Логістика (Л)	3	екзамен
Всього		105	22 екзамени, 9 диф. заліків
Практики			
ОК 41	Навчальна практика: Вступ до фаху (ВФ НП)	4	диф. залік
ОК 42	Навчальна практика: Основи підприємництва (ОП НП)	4	диф. залік
ОК 43	Навчальна практика: Аналіз господарської діяльності (АГД НП)	4	диф. залік
ОК 44	Виробнича практика: Економіка і організація інноваційної діяльності (ЕОІД ВП)	5	диф. залік
Всього		17	4 диф. заліки
Всього за циклом професійної підготовки		122	22 екзамени, 13 диф. заліків

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ЗДОБУВАЧА			
ВК 1	Майнор 1	5	диф. залік
ВК 2	Майнор 2	5	диф. залік
ВК 3	Майнор 3	4	диф. залік
ВК 4	Майнор 4	5	диф. залік
ВК 5	Майнор 5	5	диф. залік
ВК 6	Майнор 6	6	диф. залік
ВК 7	Майнор 7	5	диф. залік
ВК 8	Майнор 8	5	диф. залік
ВК 9	Майнор 9	5	диф. залік
ВК 10	Майнор 10	5	диф. залік
ВК 11	Майнор 11	5	диф. залік
ВК 12	Майнор 12	5	диф. залік
Всього дисциплін за вибором здобувача		60	12 диф. заліків
ІНШІ СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ			
Підготовка до атестації здобувачів вищої освіти		3	
Атестація здобувачів вищої освіти		1	
Всього за іншими складовими		4	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		240	29 екзаменів, 34 диф. заліки

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

Програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» загальним обсягом 240 кредитів ЄКТС передбачає оволодіння здобувачами 56-ю освітніми компонентами, в тому числі захист 3-х курсових робіт, проходження 3-х навчальних та 1-ї виробничої практики, проведення державної атестації у формі атестаційного екзамену.

Навчальний план складається з двох частин. Перша – обов'язкова частина – має обсяг 180 кредитів ЄКТС (75%) і включає 44 освітні компонента, в тому числі 3 курсові роботи (3 кредити), 3 навчальні практики (12 кредитів) 1 виробничу практику (5 кредитів) та державну атестацію (4 кредити); друга – вибіркова частина (25%) включає 12 навчальних компонент (60 кредитів).

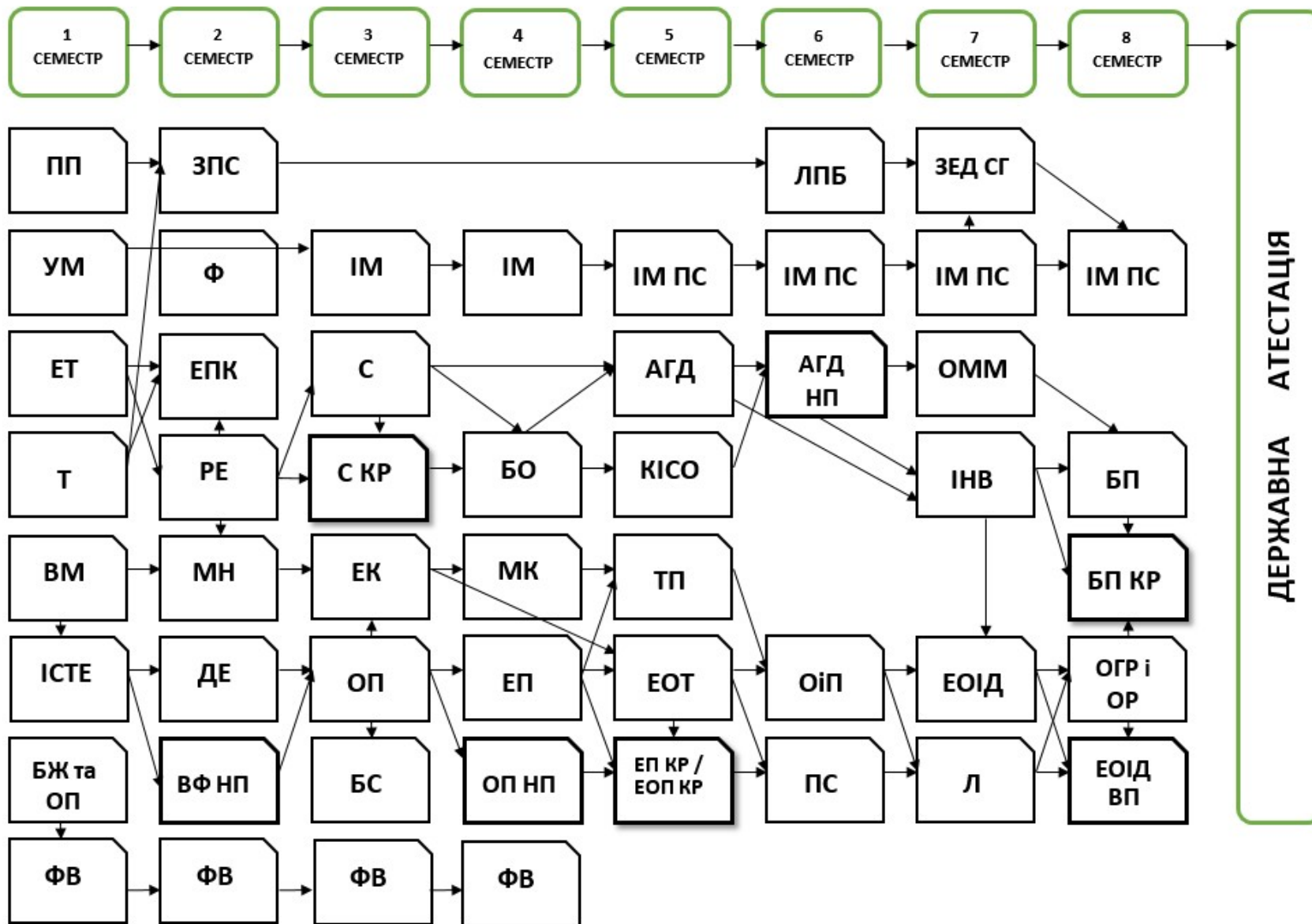

Рис. 2.1. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» освітньо-професійної програми спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність» проводиться у формі атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених стандартом та освітньою програмою. Програма атестаційного екзамену зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» включає дисципліни циклу професійної підготовки, а також передбачає узагальнення результатів виконання завдань навчальних та виробничої практик. Атестаційний екзамен складається з двох частин: із теоретичної – надання визначень економічним термінам та відповідей на питання білету, і практичної: розв’язання комплексної задачі, що дозволяє перевірити рівень сформованості відповідних умінь та навичок.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В ТДАТУ функціонує система управління якістю, наявність якої підтверджено сертифікатами на відповідність вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO 9001:2018. (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoji-dijalnosti/sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakost/>).

В університеті створена система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка функціонує у відповідності до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного» (наказ № 241-ОД від 31.10.19; режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp->

[content/uploads/sites/52/polozhennja-pro-svzja-2-storinky-1-2-obyednano.pdf](http://www.tsatu.edu.ua/content/uploads/sites/52/polozhennja-pro-svzja-2-storinky-1-2-obyednano.pdf)).

З метою організації роботи системи забезпечення якості вищої освіти в ТДАТУ створено відділ, діяльність якого регламентується «Положенням про відділ моніторингу якості освітньої діяльності у Таврійському державному агротехнологічному університеті». Відділ входить до структури Науково-методичного центру університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoho-dijalnosti/>).

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ТДАТУ включає наступні процедури і заходи для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

- моніторинг системи менеджменту якості освіти в університеті;
- перегляд освітніх програм, який відбувається за підсумками їхнього моніторингу за участю групи забезпечення спеціальності, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року з оформленням відповідних протоколів;
  - вдосконалення освітньої програми за участю здобувачів вищої освіти;
  - онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>);
  - публікація аналітичних звітів стосовно результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями групи забезпечення спеціальності щодо підвищення якості освіти за даною освітньо-професійною програмою на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/viddil-monitorynhu-jakosti-osvitnoji-dijalnosti/monitorynh-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>);
  - аналіз відгуків керівників виробничих практик щодо якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
  - включення роботодавців і здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
  - самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
  - періодичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (по завершенню семестру);
  - оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань студентів за тестовими завданнями після складання сесії (за рішенням Науково-методичного центру ТДАТУ);
  - оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, що здійснюється по завершенню навчального року відповідно до Положення

«Про рейтингове оцінювання НПП ТДАТУ» (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/polozhennja-rejtynhovoho-ocinjuvannja-npp-tdatu-2020-2021.pdf>) згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;

- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою, шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проектах, грантових програмах;

- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал MOODLE), що відповідає ліцензійним вимогам;

- наявність та використання для ефективного управління освітньою діяльністю інформаційних систем: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі MOODLE (режим доступу: <http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>), Web-сайту Наукової бібліотеки (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>) з репозитарієм (режим доступу: <http://elar.tsatu.edu.ua/>);

- розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/navchannya/napriamky/>);

- дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються Кодексом честі ТДАТУ (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/kodeks-chesty-tdatu.pdf>) та Антикорупційною програмою (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/antikorupcija-prohrama-tdatu-2017-1.pdf>);

- регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету (режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>);

- перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, наукових та навчальних праць науково-педагогічних працівників ТДАТУ на предмет академічного плагіату.

Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін щорічно оновлюється та удосконалюється, що реалізується через:

- щорічне оновлення робочих навчальних програм та силабусів;
- оновлення і розробку нових засобів діагностики навчальних досягнень (у т.ч. засобів поточного і підсумкового контролю, тестових комплексів);

- впровадження новітніх форм активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;

- впровадження в освітній процес результатів наукових досліджень;

– використання досвіду, отриманого під час підвищення кваліфікації викладачів та стажування.

5. Пояснювальна записка щодо відповідності складових ОПП

Узгодженість складових елементів освітньо-професійної програми демонструється через відповідність:

- програмних результатів та компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою (таблиця 1);
- програмних результатів навчання та освітніх компонент (таблиця 2);
- програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми (таблиця 3).

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																					
		Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності									
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10
РН1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.	+	+												+									
РН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	+		+												+								
РН3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.	+			+	+																		
РН4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	+					+													+				
РН5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	+						+											+					

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																					
		Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності									
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10
РН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягти професійних цілей.	+							+															
РН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.	+								+		+									+			
РН8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього	+		+								+	+											
РН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її	+											+							+				
РН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і	+												+							+			
РН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової	+		+											+								+	
РН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й	+								+											+			
РН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких,	+								+												+		

Продовження матриці відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонент

Результати навчання	Обов'язкові освітні компоненти																					
	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44
PH 1									+													+
PH 2			+	+	+						+		+									+
PH 3																		+				
PH 4									+				+			+		+	+			
PH 5													+					+				
PH 6								+											+			
PH 7	+												+									
PH 8				+	+																	
PH 9												+		+								
PH 10				+	+									+								
PH 11			+	+	+						+	+										
PH 12			+								+	+								+	+	
PH 13	+	+	+								+		+	+				+				
PH 14			+	+	+		+			+			+									+
PH 15							+						+	+				+				
PH 16	+		+											+								
PH 17	+	+	+									+	+								+	
PH 18	+															+						
PH 19															+			+				
PH 20			+	+	+	+																
PH 21																						
PH 22						+																
PH 23						+														+	+	+

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 20.04.2020);
2. Про вищу освіту : Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 20.05.2021);
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 20.04.2021);
4. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.04.2021);
5. Національна рамка кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. №509) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.04.2021);
6. Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм : Лист Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 1/9-377 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-ukrayini-vid-05062018-19-377> (дата звернення: 20.04.2021);
7. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України 11 липня 2019 року № 977 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text> (дата звернення: 20.04.2021);
8. Статут Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (у новій редакції), затвердженого наказом МОН від 10.06.2019 №805 URL: <http://www.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/statut-2019.pdf> (дата звернення: 20.04.2021);
9. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» : Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1243 URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/076-pidpriemnitstvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-bakalavr.pdf> (дата звернення: 20.04.2021).

Гарант освітньо-професійної програми

підпис

Галина ГРИЦАЄНКО